NEA HUND

Nr. 3 Vinter 1999 - 2000 Årgang 17

Momo på full fart inn i det neste millenium.

Godt Nytt Årtusen!

Lederen har ordet!

Hallo, folkens!

Ja, så står atter en gang et nytt år, og attpåtil et nytt årtusen for tur!
Jula er snart over, det har blitt endel fine skiturer ilag med Bonnie og Grom...
Kaia har dessverre for vondt i ryggen til slikt.

Det har vært en lang og fin høst iår, og vi holdt på med sportrening helt til snøen kom.

Bonnie har blitt en dyktig sporhund etterhvert, det er absolutt ikke noe å si på arbeidslysten hans. Grom har også begynt å skjønne dette med spor-gåing,at det ligger en stor, fin elgskank og iskrem i enden øker selvfølgelig motivasjonen.

Onsdagstreninga har hatt varierende oppmøte, noe mørketida får ta skylda for. Ett er i hvertfall sikkert, det er veldig trivelig på hundetrening når en først har kommet seg ut, og opp til Selbutunet.

I høst ble Pekka svært syk,og vi fikk erfare hvor uendelig trist det er når man er nødt til å avlive en kjær venn. Det var noen tunge uker,og ennå kommer tårene lett når vi tenker på han. Men heldigvis har vi tre fine hunder igjen i flokken!

Vinter og snø betyr en aktiv årstid, på nyåret starter det første av ialt 5 hundeløp. Bonnie skal delta denne sesongen også, mens Grom skal få være med å "lukte" på miljøet.Vi har snørekjørt litt med han, og han ser ut for å bli en glimrende trekkhund.

Ellers håper eg at vi kan få til fellestrening med hund - pulk- & snørekjøring i helgene. Selbutunet er et yppelig utgangspunkt for slike aktiviteter!

Så gjenstår det bare å ønske alle sammen Et riktig Godt Nytt Årtusen!!

Hilsen Sigrid

STBK

Leder	Sigrid Edvardsen	73819916
Sekretær	Svein Åkervik	73819300
Kasserer	Olga Mari Hammerfjell	73818719
Styremedlemmer		
	Gustaf Spets	73819606
	Wenche R. Krogstad	73817547
Varamedlem		
	Grethe M. Nykkelmo	73817644
Støttekomite		
	Elin Setseng	73818132
	Thorill Sørflakne	73817350
Valgkomite		
	Grethe M. Nykkelmo	73817644
	Anne-Mari Bårdsgård	73818632
Revisorer		
	Ivar S. Hanem	73817832
	Frode Langseth	73819935
Materialforvalter		
	-	

Stoff til NeaHund sendes til:
Wenche Randi Krogstad
Nordlia 9, 7580 Selbu

NEA HUND

Organ for Selbu Trekk- og Brukshundklubb

Utkommer 3 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved minst å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaktør:
Wenche Randi Krogstad
tlf.: 73 81 75 47

Skrevet og kopiert ved
Selbu DataSats

Medlemskontingent pr kalenderår:

Familiemedlemskap	kr. 125,-
Hovedmedlem	kr. 100,-
Støttemedlem	kr. 50,-

Klubbens bankgirokontonummer:
4285 07 90234

Manusfrist til NeaHund nr. 1-00
er 15. mars 2000

Siden sist og framover

- ved Wenche -

Nytt år, nytt årtusen, nye muligheter til å høste ære og berømmelse sammen med hunden - eller "bare" nye dager til turer og kos.

Det har vært en forholdsvis rolig høst. Noen av våre medlemmer har vært ganske aktive på utstillingsfronten - med gode resultater. Brukshundgjengen har holdt det gående med spor- og felttrening. Vi "krøp" ned på Selbutunet da elgjakta startet og benyttet skog og stubbmark-åkrer på flatene der. Åkerspor er fin-fin trening for å få ned nesen på hundene. Det ble stort sett gått folkefot med små-apporter i sporet - som på brukshundprøver. For hundene kommer det ut på ett - alt er like morro, ser det ut for.

Som nevnt i forrige NeaHund startet vi opp valpekurs sist i august. Vi hadde god spredning i raser: 2 elghunder, 1 breton, 1 golden retriever, 1 labrador retriever og 1 vorstehher/pointer. Alle fullførte med klar fremgang både hos hunden og seg selv.

Så har vi altså rundet et nytt årtusen (uten de store katastrofene som ble spådd). Men vi skal ikke ta det som en selvfølge at årene framover vil bli lik dem vi har bak oss når det gjelder hundehold. Ute i den store verden er ting på gang når det gjelder restriksjoner i forhold til såkalte farlige hunder. Listen over raser som kommer under denne benevnelsen blir stadig lengre. I tillegg til den beryktede pit bull terrieren kan jeg nevne schäferhund (forbudstruet i USA og Frankrike), groenendael, maliois og tervueren (Frankrike), grand danois (Frankrike), rottweiler (Belgia, Frankrike, Polen, Spania, Canada og USA), dobermannpinscher (Spania og USA), vår egen akita inu (Belgia og Frankrike), de fleste mastiffer, kveghunder og buskapsvokterhunder, og selvsagt alle kamphunder. Alt i alt 39 hovedraser + nasjonale varianter. I USA anses chow chow og siberian husky å være farlige hunder! Dårlig hundehold og uansvarlige hundeeiere må sies å være årsaken til denne lite trivelige utviklingen. Det er opp til oss om vi fortsatt skal få dyrke vår hobby uten nye lover og restriksjoner på vårt "hunderi". Jeg oppfordrer derfor alle til å være føre var. Er vi ansvarlige hundeeiere?

Glade sommerminner
Noen av brukshundgjengen på veg ut for å gå blodspor ved Skogsvollene nedenfor Bringen. Sol, varme og en ivrig sporhund - kan man ønske seg mer? (Pga. sol og varme var forholdene svært vanskelige for hundene så resultatmessig ble dagen ikke noe å skryte av. Men vi på to hadde det supert!)

Glade minner fra Steinkjerutstillinga -99

T.v.: Dommeren studerer nøye Elin Setsengs hollandsk gjeterhund Draugens Netto (Mira). Hun endte opp med CERT, BIR og reserve BIG!

Over: Cocker spaniel Tomboys Sweet Simone (Momo) til Wenche R. Krogstad stiller seg pent opp for bedømmelse. Resultatet ble HP og 3 VK.

Spenning og glede i grupperingen for mynder
- Ingeborg (Lita) Borseth m/irsk ulvehund Insetlias Black Bear (Bamse). Hva blir den endelige plasseringen? Vi vant!! Bamse ble BIG!

Foto: Stig Meier Berg

Frøkna på fisketur

- av Svein Åkervik -

Nå når snøen ligger som ei hvit kappe over trærne, slik at de må bøye seg i ærbødighet over kong vinters tilstedeværelse, velger jeg å fortelle om mer sommerlige aktiviteter. Årsaken er enkel, det er fordi jeg enda ikke har dristet meg ut på telttur på vinters tid, for da er det jo mulig å bli både kald og våt.

Å være oppvokst helt nede i tangbeltet på en forblåst holme ytterst på Trøndelagskysten, skulle jo være bra utgangspunkt for å bli en villmarkens sønn i voksen alder. Men så langt, har jeg vel ikke blitt noe mer enn en helt vanlig sofaeventyrer, som drar på lange og begivenhetsrike ekspedisjoner gjennom det andre har gjort, og gitt ut i bokform.

Selv om jeg som så mange andre har en tendens til å legge enorme planer, som det aldri blir noe av, så har jeg likevel hatt mange fine opplevelser ute i naturen etter at vi fikk hund i huset.

Så etter 7 år i Selbu, var det ikke flere unnskyldninger igjen for ikke å dra på telttur. Utstyr hadde jeg skaffet litt etter hvert, og det meste lå fortsatt delvis ubrukt i kjelleren. Det var ryktet om et godt fiskevann, som gjorde at jeg en dag i juni, stupte på hodet inn i et skap, og tryllet fram de utroligste ting som kan brukes på tur. Ut fra lista jeg hadde revidert mange ganger, for å slippe å være avhengig av flydropp inne i villmarka, satt jeg igjen med det jeg mente jeg trengte til to overnattinger sammen med frøkna med krøllete hale og rødbrun pels. Hun hadde tidlig i pakkesjaua blitt litt rastløs i ganglaget, og hadde vanskelig for å ligge stille mer enn to minutter av gangen. Noe var på gang, det skjønte hun.

Som før nevnt, hadde jeg redusert utstyrsmengden endel, men har man først en sekk på 95 liter, så skal den i det minste være full ved avreise. For sekk med tomrom, gidder jeg ikke å bære på. I tillegg til egen sekk med last både innvendig og utvendig, hadde vi gått til innkjøp av en hundekløv til frøkna. Jeg hadde beregnet at hun kunne bære ca. 7 kg. på den første turen vår, noe som er ca. halve av det hun teoretisk kan bære ut fra egen vekt. Denne vektberegningen, gjorde at det passet godt at hun ble telt og jakkebærer. Ferdig opplastet ville hun være et typisk eksemplar av "japansk pelssnille", for hun skulle jo bære huset på ryggen. Det, og ut fra hennes entusiasme på noen tilvenningsturer vi hadde hatt med kløven, visste jeg at det ikke kom til å bli den helt store farten innover heiene.

Selv om vi bor helt i skogkanten, så var det nødvendig med biltransport et stykke oppover i høyden. Men det var ikke nok med bare bil, for bakpå hang offroaderen som en lettbåt på en cabincruiser. Årsaken til det, var jo bomvegen innenfor bomvegen, der jeg ikke hadde nøkkel.

Bilen parkerte jeg ved bommen, og sekk, hund og kløv ble tatt ut og klargjort for neste etappe. Da sykkelturen ville gå litt raskt innover, ville det være helt uforsvarlig å la frøkna bære kløven det første stykket, så klokelig surret jeg kløven fast på sykkelstyret. Etter å ha buksert ryggsekken opp på den delen av kroppen den skulle være, og festet alle tenkelige og utenkelige reimer og stropper, var det et lite kunststykke å

komme seg over stanga på sykkelen og opp i syklende stilling. Frøkna syntes dette var moro, og deltok i denne montasjen med hopping bjeffing og trekking i båndet jeg holdt i. Omsider hadde jeg klart å overvinne tyngdekraften og frøknas forsøk på å rive meg over ende, og jeg syklet på ustøe men hardpumpede knastedekk innover tømmerveien. Syklingen var litt slitsom i de mange oppoverbakkene, men en kort rast ved en stilleflytende bekk, gjorde underverker for pågangsmotet. Etter ca. 30 min. sykling, var vi på det stedet jeg på kartet hadde plukket ut, som endepunkt for bruk av mekanisk transportmiddel.

Sykkelen gjemte jeg i skogen, og kløven lirket jeg over hodet på frøkna mens hun ble overøst med godord. Det blikket hun sendte meg da hodet kom fram under kløven, burde ha vært foreviget. Det sa mer enn ord, og jeg så plutselig for meg at ryggsekken min ville bli lik en passasjererbuss i Afrika, like mye last utenpå som inni.

Men som så mange ganger før, viste hun seg fra sin vanlige positive side, for snart diltet hun etter meg med en mine som sa noe slikt som, "må jeg , så må jeg". Kløven var litt i ubalanse til å begynne med, men etter litt justering av lasten, var det kun bredden, som gjorde at hun enkelte ganger måtte hjelpes litt framover. Med iherdig kartlesing gjennom skogen, fant jeg den ruta jeg hadde planlagt å følge, men som så mange ganger før, ble jeg overrasket over hvor stor forskjell det er på kartet og terrenget. Kartet viste ikke at det på ett sted var nesten uframkommelig bratt, men etter å ha lagt om kursen litt, klarte jeg å finne et stede der vi kom oss opp. Frøkna ble litt mismodig på det brattesteste, men med en lite dytt i rompa, var hun plutselig mange meter foran meg.

Vi følte oss nå på høyden, og kurset videre innover blautmyrene, med et stigende håp om at vi snart var framme. Det stemte, og litt svett på ryggen, kunne jeg snart legge fra meg sekken ved et fint vann. Det lå ikke høyere enn at det var furu og grantrær omkring, men likevel så høyt at vi kunne se innover fjellet der det enda lå rester av snø i liene.

Jeg lette litt, og fant etter min oppfatning en brukbar teltplass. Frøkna som nå bokstavelig talt var lettet over å slippe kløven, hoppet og spratt omkring meg, samtidig som at nesen var på konstant søking etter muselukt i lyngen. Hun roet seg fort ned da jeg startet med teltoppsettingen, og snart hadde hun fått et fjernt uttrykk i blikket mens hun speidet innover fjellet. Det

var ikke tvil, hun trivdes. Det gjorde også jeg, og etter litt prøving og feiling med teltet, som kun var prøveoppsatt på plena året før, ble jeg riktig så godt fornøyd med resultatet. Fra sekken lette jeg fram kokeapparatet, og snart var det klart for kaffe og sjokolade.

Det var fisketur vi skulle på, så etter kaffen var det stenger og markkopp som opptok min oppmerksomhet. Jeg fant to strategiske plasser for å lure fisken, og kastet ut snørene med fristende buktende marker. Nå var det bare å vente, til den første duppen forsvant ned i dypet. Frøkna var ikke det minste interessert i det jeg bedrev, men plutselig så jeg at hun spisset ørene og rettet konsentrasjonen mot en treklynge ikke langt fra oss. Før hun rakk å reagere, var jeg borte hos henne og knipset på båndet. Hun enset ikke dette, men fortsatte å stirre mot trærne. Hun hadde oppdaget noe, for like etter at jeg hadde satt på båndet, så jeg ryggen og halen på en rev som forsvant inn mellom buskene. Det var nok en Mikkel, som holdt til i området rundt vannet, og som fant det best å finne andre jaktmarker, den tiden vi hadde til hensikt å okkupere dens revir.

Frøkna roet seg snart, og freden og roen kom over oss, ja bortsett fra at det ikke var et eneste vindpust. Alle sommervandrere vet hva blikkstille betyr på fjellet. Myriader av blodsugende "kvinnfolk", med lange snabler som de borer inn i din arme kropp. Får disse først plassert seg, pumper de blod til de har en startvekt, som overgår ethvert fullastet russisk transportfly, med laks fra Trøndelag til Tokyo. De kaster seg til slutt blodsprengte ut fra kroppen, og tryner nesten i lyngen, før de får fart nok til å ha løft under vingene. Deretter durer de til nærmeste gjørmehull for å legge egg som skal bli til nye plageånder. Etter en liten times kamp mot myggen, med myggstift og andre godsaker, fant jeg det best å ta kvelden. Men før vi trakk oss tilbake inn i teltet, gikk jeg en runde for å sjekke fiskelykken. Resultatet var ikke som jeg hadde håpet. På den første stanga var marken urørt, men på den andre satt en liten pilt av en ørret. Den var så liten at den sikkert var lurt til å bite på av noen "venner", som hadde sagt at "du tør ikke å bite, du tør ikke å bite". Synd for denne ene, som til alt overmål hadde slukt hele kroken.

Snart senket sommernatten seg, med bekkesilder som eneste akkompagnement. Frøkna hadde kroet seg ned helt inntil meg, og sov som en liten unge etter å ha blitt klødd litt på magen. Jeg sovnet også snart, fornøyd over at nå var vi endelig på tur.

Neste morgen våknet jeg som vanlig av at frøkna tok ansiktsvasken på meg, samtidig som hun logrer slik at jeg ble redd halen skulle ramle av. Hun var i fin form, og utålmodig etter å komme seg ut i den nye dagen. En liten tisserunde bortpå myra, litt hopp og sprett, så var hun klar til å fortsette avslappingen og slumringen i området teltet. Jeg hadde en litt lengre seremoni før jeg var klar til den nye dagen, men etter ei stund, var både frokost og forberedelser til dagens fiskerunde gjort.

Været var fint med lette skyer og bris, og med stanga, fiskeveska og håven, travet jeg i veg, med frøkna diltende etter. Første fiskeplass ble valgt ut, og en spinner gjorde en fin bue utover vannet, før den forsvant med et plopp. Sveivet inn, og kastet på nytt. Av erfaring visste jeg at fisken ikke biter på første kast, så på tredje kastet lot jeg spinneren synke litt før jeg lot den komme mot meg langs bunnen. Der satt den! - Trodde jeg ja. Den satt, men i noe på bunnen. Spinneren hadde festet seg, og var ikke til å rikke. Stanga sto som om jeg hadde fått en hai på kroken, men ingenting hjalp. Etter å ha flyttet plass for å få en annen angrepsvinkel, og forsøkt flere ganger, ga plutselig snøret etter, og den første spinneren fikk sitt siste hvilested bunnen.

Ny spinner opp av veska, og nytt forsøk. Denne gangen sveivet jeg både tidligere og raskere, så fikk heller fisken stå på litt for å rekke spinneren før den var oppe av vannet. Etter to kast kjente jeg nappet. Det var så kraftig, at jeg med en gang var klar over at det var en fisk og ikke en stein. Jeg sveivet den inn mot land, samtidig som jeg ventet på den første gangen den skulle komme til overflaten for å avsløre hvor stor den var. Plasket kom det, men med det kom det noe annet også. Det var frøkna, som nå var i helspenn, etter å ha sett fisken. Hun kom pløyende gjennom lyngen, og nesten dyttet meg ut i vannet for å komme så langt ut som mulig. Heldigvis hater hun å svømme, så hun ble stående med kun framlabbene ut i vannet, mens jeg fortsatte å sveive fisken innover. Problemer ble det da vi to ikke ble enige om hvem som skulle være håver. Jeg med en fiskehåv, og hun med en stor gapende kjeft, som klappet i takt med fiskens sprell i vannskorpa. Frøkna ble bryskt beordret på land, og merkelig nok hørte hun etter.

På grunn av topografien på fiskestedet, var det ikke mulig å håve fisken, så jeg forberedte en landing litt bak meg i lyngen. På et passende tidspunkt, svingte jeg stanga opp og bakover, og ørreten kom sprellende forbi meg. "Nei!, Nei!, Slipp!" - Frøkna var igjen inne i spillet. Hun hadde sett fisken som kom svevende innover, og flygefisk så veldig moro ut. Før jeg rakk å reagere, var hun borte hos fisken og hadde satt tennene i den. Heldigvis var det fisken, og ikke i spinneren hun hadde glefset over. Hun ble så overraset av mine utbrudd, at hun gapet opp lenge nok til at jeg fikk tak i fisken og spinneren, før hundekjeften på ny klappet sammen der fisken hadde vært.

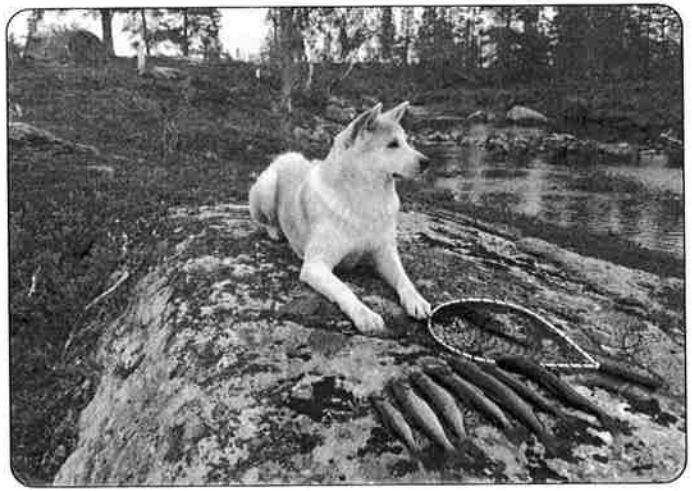

"Personlig foretrekker jeg tørrfisk!"

Fisken var av fin stekekvalitet, og det var flere der den kom fra, men det gikk meget hardt på spinnerne. Fra et økonomisk synspunkt, var brukstapet større en fangsten, men det var spenning på mange plan. Først å få fisken til å bite, så få den inn til land, og til slutt å berge den fra frøkna. Hun hadde blitt meget utspekulert til å plassere seg slik at hun hadde mulighet til å bli den første til å sikre seg fangsten. Da det var stor fare for at jeg skulle få en hund på kroken i tillegg til fisken, ble strategien lagt om, slik at frøkna ikke kunne klare å rekke farm til fisken før meg. Etter noen heldige landinger, ble fiskingen kjedelig for hun som hadde hatt det så moro i starten. Nå ble utforsking av nærområdet, mer fengende enn ørretpinner som forsøkte å fly. Etter noen timer med fisking, kjedet frøkna seg nesten til døde, mens jeg var blitt sulten. Så vi returnerte til teltet med et fint knippe med passe store ørreter.

Jeg fyrte opp et fint bål, der 3 ørrettet ble tilberedt etter alle kunstens regler. Det ble et riktig herremåltid, og det jeg ikke klarte å spise opp, fikk frøkna i tillegg til det daglige hundeforet. Fiskemiddagen ble avsluttet med kaffe, sjokolade og en liten medbragt multelikør. Kunne vi ha det bedre?

Fisking skal jo ikke overdrives, så for å få en avrunding på denne fasen av turen, fant jeg ut at jeg kunne forsøke en gang til med mark og dupp. Jeg fant en fin plass og slengte ut. Marken hadde nesten ikke landet før duppen forsvant under med et plask. Hva var dette, var det en kjempeørret, eller var det gjedde i vannet. Jeg sveivet forsiktig inn, og snart så jeg skyggen av en pen ørret. Ikke så enormt stor, men den største så langt. Strevde litt før den var berget på land, men fisken var ca 500 g, og jeg var fornøyd. Det at den var så enormt sprek i starten, må komme av en eneste ting. Da jeg kastet ut, må duppen ha truffet fisken midt i hodet slik at den bråvåknet av fra sin middagslur helt oppe i vannskorpa. Å bli vekket slik, må ha gjort at den ble så irritert, at den i rent sinne gjøv løs på kroken med markene, som var det første han så da han våknet.

Ut fra denne teorien, forsøkte jeg å vekke flere ørreter, men de hadde visst også våknet da den første gikk amok. Det ble ikke mere fisk, og det var snart igjen tid for noen timer inne i teltet sammen med frøkna. Hun hadde funnet den store roen her oppe langt fra hus og folk.

Jeg våknet neste morgen av ei vindkule, som feide over teltet. Været hadde skiftet, og en sur sørøst kuling forsøkte å rive vår bolig. Det var hvite skumtopper på vannet, og jeg fant ut at turen for oss var ferdig for denne gang. Planen var å ligge to netter ute, og at vi også skulle fiske siste dagen. Men med denne vinden, fryktet jeg for at fisken lå sjøsyk på bunnen, og slettes ikke ville ha spinner til frokost, så pakking ble iverksatt så snart at frokosten var fortært.

Da alt utstyret var pakket i sekk og hundekløv, trædde jeg kløven over hodet på frøkna. Blikket hennes denne gangen, var enda mer bebreidende enn da vi skulle gå fra sykkelen den første dagen. Jeg lot som ingenting, og kastet sekken på ryggen, samtidig som hun fikk noen oppmuntrende ord. Dermed vendte jeg nesen i retning der vi hadde sykkelen, og skrevet ut bortover

myrene. Etter ca. 50 m stoppet jeg opp, da jeg ikke hørte noe til frøkna. Det var ikke rart, for på det stedet der jeg hadde lastet kløven på henne, sto hun som en forlatt sagkrakk og speidet etter meg. Jeg lokket og roste, men hun gikk ikke en meter. Nå var det bare å teste hvem som var mest bestemt. Jeg gikk videre til enden av myra, der jeg forsvant ut av syne for "sagkrakken", som fortatt ikke hadde rørt seg. Jeg ventet litt, men da jeg kikket fram mellom noen busker, sto hun fortsatt på samme plass og så mot der hun sist hadde sett meg.

Å forlate en turkamerat inne på fjellet er ikke pent, så jeg tuslet tilbake for å se om hun hadde grodd fast i myra. Da jeg kom bort til henne så hun slukøret på meg, men jeg valgte å late som ingenting, og koblet på henne båndet. Jeg trakk litt i det, og roste henne. Nå ble det bevegelse, og hun diltet etter meg tilbake. Innen vi kom fram til sykkelen igjen, var det helt OK å gå med kløv.

Sykkelturen tilbake gikk lett, og frøkna sprang lett nå når kløven var hengt på styret igjen.

Tilbake ved bilen hoppet hun kjapt inn i buret, og var øyeblikkelig klar til å komme seg hjem til sofaen i stua.

Begge hadde vi hatt en fin tur, og jeg hadde fått et bevis på at det er mulig for selv den mest sosiale person å dra på fisketur, uten å ha med tobente turkamerater.

Telttur med hund anbefales på det sterkeste!

Rimelig hundeforsikring i GJENSIDIGE.

GJENSIDIGE
Sør-Trøndelag
7580 Selbu, tlf.: 73 81 79 00

KVALITETSFÔR TIL DAGLIGVAREPRISER!

Labb kommer fra Felleskjøpet, Norges største produsent av dyrefôr, og kan kvalitetsmessig måle seg med hvem som helst. Samtidig sikrer stor produksjon og ingen fordyrende mellomledd at vi kan selge Labb til priser få andre kan konkurrere med.

Gi Labb - så trenger du ikke å velge mellom pris og kvalitet neste gang du skal kjøpe fôr til hunden din!

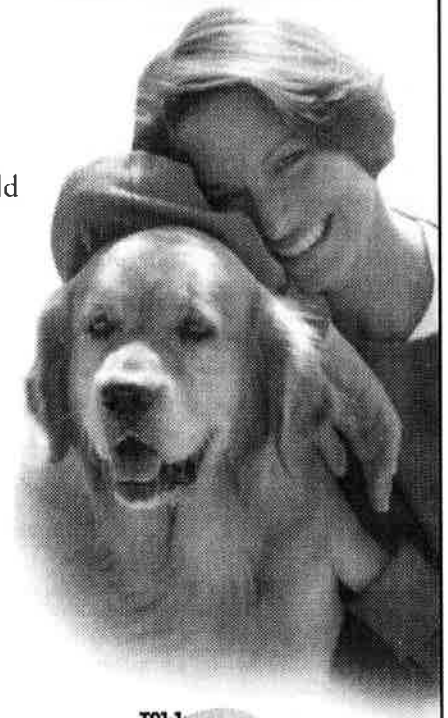

Labb Tilskudd 15,50

Labb Normal 18,50

Labb Energ 19,50

Labb Aktiv 7kg 119,-

Labb Aktiv 20kg 290,-

Stikk innom FK butikken. Her finner du alt du trenger til hunden din, og gode tilbud på en rekke andre varer til hus og hage!

FK butikken

UTSTYR FOR JAKT - FISKE - FRILUFTSLIV

INTERSPORT

JAN SAKSHAUG Sport & CO.

SØNDRE GT. 4, 7500 STJØRDAL, NORGE, TLF.: 74 82 45 09 FAX.: 74 82 16 40

Selbusjøen Hotell & Gjestegård

Telefon: 73811100 - Telefax: 73811101 7580 7580 Selbu

www.selbusjøen hotell.no

Ordliste for hundeeiere

APPORT: Vedbæring, avleveres som sagflis.

APPORTBUKK: Et stykke ved (senere sagflis). Kan også være joggere, syklister, busser osv.

AGILITY: Kondisjonstrening av hundeeier.

BRUKSHUND: Hund med barnåler i pelsen. Har ofte en sykelig trang til å ligge ved siden av termosen.

CHAMPION: Hund som lever av reisesyketalbetter.

DOMMER: Menneske med stor mistenksomhet og få venner.

DEKK: Gulvet ombord på en båt.

DEKK !: Kommando som medfører at hunden sitter i ro.

DEKK !!: Kraftig kommando som medfører at hunden krummer nakken og vrenger øynene uforstående opp mot eier.

ETTERSØKSHUND: Hund som finner eieren i skogen. Dette gjentas til begge har gått seg bort.

FREMMAD: Kommando som får hunden til å gå to meter fram for deretter å snu seg og se forvirret på sin eier.

FELLESDEKK: Lav åling i formasjon.

FRI VED FOTEN: Fremkaller unaturlig gange hos hundeeiere.

FYIII: Utrop under fellesdekk. Betyr kom.....

HALE: Utvekst der hodet ville vært hvis hunden hadde stått den andre veien.
Ofte det siste du ser under lydighetstrening....

HALSING: Støtvis frembringelse av lyd - og - sinte naboer.

HUNDEHUS: Lite hus i hagen. Fritt for støv. Fritt for hundehår. Fritt for hunder.

INNKALLING: Forekommer når hunden tilfeldigvis passerer eier.

LINEFØRING: Strekkprøve på førerline.

LØPETID: Fysisk tilstand. Medfører valper hos tisper, gule sløyfer hos hannhunder samt nervesammenbrudd hos hundeeier.

LYDIGHET: Noe mor bedriver under tippekampen.

MUNNKURV: Beskyttelse for en del mat som ikke ønsker å bli spist. Også hyppig brukt som middel til å skremme vannet av omgivelsene med komplett tannlause bikkjer.

MØKK: Resultat av foring. Hundeeiere har en sykelig trang til å pakke det i poser.

PELS: Noe som vokser på gulvtepper og i hjørner.

SITT ! Kommando: Medfører STÅ eller DEKK.

SNUTE: Detektor. Finner uten problemer nistepakken nederst i sekken, all hestemøkk i tre kilometers omkrets, samt lukten av alle bikkjer som har vært i området for inntil åtte måneder siden.

STOPP: Overgang mellom snuteparti og øreproppper.

STÅ !: Kommando: Medfører usikker marsj.

TEFT: Vurderingsevne. Ofte forvekslet med intelligens. Ved hjelp av teft vil hunden kunne avgjøre, med god treffsikkerhet, hvem som er mest slepphendt ved middagsbordet i øyeblikket. Hunden vet også når middagsmaten er på kjøkkenbenken, og når det er på tide å komme seg i sikkerhet bak kjøkkendøra.

UTSTILLING: Sjekketur med anstand. Eneste kjente tilstelning hvor hunden har prioritert plass under paraplyen, til og med ved kraftig regnskyll.

(Sakset fra AkitaPosten, innsendt av Britt Nyberg)

Utflod hos tispe - en oversikt

- Saksetfra Spanielklubbens hjemmeside, under "Dyrlegen" v/vet. Julie E. Grimstad -

Utflod fra tispen kan både være en normal og en unormal tilstand. Utflod fra kjønnsåpningen kan stamme fra ytre genitalia, reproduksjonssystemet eller den nederste delen av urinrøret (som munner ut i skjeden). Utflodens art kan være slim, blod eller puss, eller variasjoner av disse. Ved konsultasjon hos dyrlegen vil han eller hun ta en grundig anamnese (sykehistorie), og undersøkelsen inkluderer måling av temperatur, undersøkelse av buken, vaginalundersøkelse ved hjelp av spekulum (et rør som føres inn i skjeden), cytologi av skjedeveggen (studie av celler i skjeden) og evt. blodprøve.

Slimaktig utflod

En mild, slimete utflod kan være normalt, både når tispen er drektig eller ikke. Denne utfloden er klar og luktløs. Cellene i skjedeveggen vil ved cytologisk undersøkelse vise et normalt bilde, og det vil være få bakterier til stede. Mot slutten av løpetiden (metøstrus), vil utfloden være større enn ved ikkebrunst (anøstrus). Ved en irritasjon eller tumor i vagina, vil også utfloden anta en slimaktig form.

Blodliknende utflod

Blødninger er normalt hos en tispe i forbrunst (proøstrus) og i brunst (østrus). Etter en fødsel vil tispen ha en grønn til grønn-rød utflod de første 2-3 ukene. Denne utfloden er normal og tyder på at kroppen "renser seg" etter fødselen. Utfloden lukter ikke vondt.

Det hender at livmoren ikke renser seg skikkelig etter en fødsel. Tispen vil da ha utflod, og da gjerne blødninger, i opptil 6 uker etter fødselen. Som regel skjer dette hos unge tisper, gjerne yngre enn 3 år, og det er sjelden andre symptomer på sykdom enn denne utfloden. Det finnes ingen spesiell behandling mot dette, men det er viktig å holde vulva ren og gi jerntilskudd dersom tispen har mistet mye blod. Dersom tispen ikke skal brukes i avl, kan sterilisering være aktuelt.

Dersom tispen er drektig og har blødninger, er det fare for abort. Tispen bør da holdes i ro.

Nydannelser kan også gi blødninger eller blodaktig utflod, og nydannelsene kan ha sitt utspring i urinrøret, vagina eller livmoren. Leiomyom, en godartet muskelsvulst, er forholdsvis vanlig hos hund. Det trenger ikke å være utflod selv om hunden har leiomyom. Tilstanden opptrer vanligvis hos eldre tisper som har livmor og eggstokker i behold. Siden svulsten ofte er stilket, kan den fjernes fra vagina. Jeg fjernet en slik svulst fra min egen cocker, Frida. Jeg trodde hun hadde en forlenget brunst, og plutselig en morgen så jeg en rød klump bak. Jeg fikk fjernet den fra vulva, og hun ble helt fin etterpå. En annen pasient, var ikke så enkel da svulsten ikke var stilket og satt for langt inn til å fjernes. Hunden var gammel og skulle få leve til den begynte å få plager. Cystisk endometriehyperplasi kalles en tilstand der det innerste slimhinnelaget i livmoren blir tykkere. Det utskilles væske og hunden får dermed en mild blodvann-liknende utflod. Det er ikke vanlig at hunden viser andre symptomer. Tilstanden kan diagnostiseres ved at de andre sykdommene utelukkes, eventuelt ved biopsi av livmoren.

Purulent/pussaktig utflod

Purulent utflod betyr en gul- til brunaktig, illeluktende utflod. Dette kan komme ved en infeksjon i vagina eller livmoren. En vaginal infeksjon er vanlig hos valper og forsvinner gjerne ved første løpetid. Hunden kan ved en vaginal infeksjon (vaginitt), ha utflod, slikke seg ofte i vulva og enkelte ganger tiltrekke hannhunder. Celleutstryk vil vise mange betennelsesceller og bakterier. Lokalbehandling i form av skylling er som regel god nok behandling.

Hvis infeksjonen har sete i livmoren, vil hunden ofte ha andre symptomer i tillegg til utfloden, som økt drikkelyst og vannlating, slapphet og feber. Celleutstryk av vagina viser også her mye betennelsesceller og bakterier.

En akutt metritt (infeksjon i hele livmorveggens tykkelse) forekommer oftest rett etter fødsel, spesielt dersom denne har vært langvarig og komplisert eller etter abort. Akutt metritt kan også komme etter parring. Tispen vil, dersom hun har utviklet metritt, bli alvorlig syk med feber, opphørt matlyst og sløvhet. Pyometra, eller livmorbetennelse er ofte endestadiet av cystisk endometriehyperplasi (fortykket slimhinne inne i livmoren). Livmoren fylles med puss. En lukket pyometra gir ofte høy feber, nedstemthet, økt drikkelyst og hyppig urinering og nedsatt matlyst. Ved en slik tilstand er det ingen utflod å se, men ofte kan en forstørret livmor kjennes ved palpasjon av buken (å klemme på buken med hendene) eller den kan påvises ved hjelp av røntgen eller ultralyd.

En åpen pyometra gir en illeluktende, pussaktig utflod. Utfloden kan være gulaktig eller brunsvart. Tispen trenger ikke å ha feber eller være særlig syk ellers. Noen ganger hjelper medisiner, men ofte blir operasjon med fjerning av livmor og eggstokker anbefalt.

Nydannelser i kjønnsveiene eller urinveiene kan også forårsake purulent utflod. Som vi har sett er det en mengde tilstander som kan gi utflod hos tispen. Flere undersøkelser kan hjelpe oss til raskt å stille en diagnose og gi hunden en riktig behandling.

Dr. Pekka takker for seg!

- av Sigrid Edvardsen -

De av dere som har fulgt med i Nea Hund, har vel registrert at Dr.Pekka har vært en ivrig skribent. Dette blir desverre hans siste opptreden i bladet. Den 15. november i år takket Dr.Pekka for seg og dro til de evige jaktmarker, etter lengre tids sykdom. Heretter skal han nyte livet i hundehimmelen, ha ubegrenset tilgang på mat og turer og ha et harem av tisper rundt seg!

Pekka ble født 1. oktober 1989 i Vikvarvet i Selbu. De to første årene av sitt liv tilbrakte han sammen med sin mor og to labradorsøstre hos "matmor" Kirsten Harmens. Høsten -91 ble hans tilværelse endret, han flyttet nemlig til Trondheim og Moholt Studentby, og hans nye "matfar" ble Christian. Disse to ble etterhvert uadskillelige, Pekka fulgte med overalt hvor Cristian dro, og var selvfølgelig til stor hjelp under Christians arbeid med å ta doktorgraden. Og i -92 ble han derfor utnevnt til æresdoktor - hvoretter han fikk navnet Dr. Pekka.

På denne tiden var det, at eg ble kjent med de to kjekke gutta på Moholt, og vi dro ofte ilag på lange turer i Estenstadmarka. Våren -92 ble det "familieforøkelse" i form av schäferen Kaia på 4 år. Kaia var da ei heller slapp og kvapsat hundedame, som ikke var vant til noen form for fysiske utskeielser. Men etterhvert ble Pekka hennes store forbilde og det forplikter jo å ha en spreking som Pekka til kjæreste!

Etter to år på studentbyen lengtet Pekka tilbake til heimbygda si, og etter noe om og men, flyttet hele flokken til Selbu inklusive de tobente. Pekka stortrivdes som gårdshund,og deltok aktivt i alt restureringarbeidet på gården (han var veldig flink å hente pinner og strø materiale over større områder.)

Pekka og Kaia holder utkikk. Sommeren -94

Vi var på mange fine turer ilag; Pekka og Kaia var et fint team som trekkhunder. Pekka var den selvskrevne lederhund, for han var den eneste av flokkens firbente medlemmer som kunne forskjell på høyre og venstre, og han skjønnte når pulken måtte bremses i nedoverbakker. I løpet av hans karriere utdannet han tre hunder til trekkhunder (en schäfer, en golden retriever og en labrador). Han var også ganske flink til apportering og sporgåing.

Høsten -96 fikk Pekka seg en liten hunde-bror,og selv om han ikke syntes så mye om Bonnie i starten, ble de etterhvert verdens beste kompiser.

Etter siste vintersesongen, i en alder av bare 9 år, begynte han plutselig å gå veldig stivt, og spesielt på hardt underlag så det ut som om han hadde vondt et sted. Etter diverse undersøkelser, bl.a. røntgen, ble det konstatert, at han hadde forkalkninger i tærne. Rimadyl var håpet, fordi det fungerer så bra hos Kaia. Men i dette tilfellet så det ikke ut til å hjelpe i noen særlig grad, men dyrlegen kunne ikke finne noe annet. I løpet av sommeren kastet han opp relativt ofte, noe vi antok kom av at han likte godt å ta seg en liten munn full av etterlatenskapene til hestene våres. Så begynte han å skrangle som Kaia, som lider av spondilose. Og en annen ting oppdaget vi. Han skalv i beina som om han led av Parkinson. Så gikk det plutselig veldig fort nedover. Fortsatt overbevist om at han hadde problemer med hoftene eller ryggraden, håpet vi på at nok en røntgenundersøkelse ville gi svar på hva som egentlig feilte ham.

Den siste helgen ble en veldig trist opplevelse. Pekka fikk epileptiske anfall og hadde det forferdelig. Han fikk en sprøyte, slik at han i det minste kunne sove fram til mandagen. Mandagen kom og nok et anfall på venterommet hos dyrlegen. Det viste seg dessverre, at han hadde en hurtigvoksende svulst i hjernen, som begynte å presse på diverse nerver. Dette var årsaken til alle de merkelige symptomene som ellers ikke hang sammen. Det var ikke noe håp, og Pekka ble sendt til de evige jaktmarkene samme dagen.

Nå hviler han i hagen vår. Kaia tok det tyngst av alle hundene. Ho virket deprimert og hadde ikke lyst på hverken tur eller lek med de andre hundene. Men livet går jo videre, og ho bestemte seg til kaste seg ut i utfordringen med å gi minstemannen en god oppdragelse. Bonnie på sin side har tatt over rollen som eldste hannhund og tukter Grom akkurat som han selv ble tuktet av Pekka. Nå må han lære seg forskjellen mellom venstre og høyre, men det går vel bra etterhvert det og!

Som avslutning sender vi deg,
kjære Pekka,
en hilsen opp til hundehimmelen:
Takk for de gode årene vi hadde sammen,
skjønne Pekka.
Du var Verdens Beste Hund!
Klem og sleik fra flokken din,

Sigrid & Christian
Kaia, Bonnie, Clyde & Grom

Allergisk hund?

- Saksetfra brosjyre utgitt av NYCOMED Allergenlab -

Hunder har også allergi!

Hunder kan lide av allergi på samme måte som menneske, men hundens allergi-symptomer er anderledes. Hunden får vanligvis ikke rennende øyne og nese, nysing, piping i brystet, men oftest kløe. Kløen kan i mange tilfelle føre til håravfall og store sår. Allergi på hund er ikke livstruende selv om det ser stygt ut i perioder. Vi vil med denne brosjyren svare på de mest vanlige spørsmål, for at du på best mulig måte kan forstå og også kunne hjelpe din hund med allergi.

Hva forårsaker allergi?

Allergi er en lidelse forårsaket av at immunsystemet reagerer unormalt på en substans som den daglig omgås f.eks.:

* Husstøv
* Midd i støv fra soverom, hundeseng eller stoffsofa
* Hår og flass fra andre dyr og mennesker
* Spytt fra loppe
* Muggsopper
* Pollenkorn fra gress, trær og urter
* Gift som overføres ved stikk av veps eller bier
* Forstoffer som melk, fisk, korn, kjøtt o.l.

Allergi forårsaker hudsykdom hos omlag 30% av de hunder som har hudproblemer. Anlegg for allergi nedarves og mange hunder blir født med anlegg for å produsere antistoffer mot naturlig forekommende substanser som kan virke allergifremkallende, f.eks. husstøv, midd eller pollen. Slike antistoffer kalles allergi-antistoffer.

Allergi-antistoffer fester seg til bestemte celler i hud og slimhinner. En hund som kommer i kontakt med allergifremkallende stoff, vil få en allergireaksjon på cellens overflate. Fra de samme cellene frigjøres det en rekke kjemiske stoffer. Disse kjemiske stoffene påvirker dessuten sentralnervesystemet og kan føre til irritabilitet og uro hos hunden.

Mange hunder blir som tidligere nevnt født med anlegg for allergi, men slett ikke alle blir allergikere. For å produsere allergi-antistoffer må hunden utsettes for et allergifremkallende stoff. Det vil ta kortere eller lengre tid før hunden eventuelt blir allergisk. Avhengig av:

* Hvilke anlegg hunden blir født med
* Hvilke allergifremkallende stoffer hunden utsettes for
* Hvor nær og langvarig kontakten er

Diagnose

Hvorledes kan veterinæren hjelpe med å finne ut av hva hunden er allergisk mot? Det viktigste veterinæren vil gjøre er å stille spørsmål om f.eks:

* Når plagene startet?
* Til hvilken tid på døgnet og året hunden er mest plaget?
* Hvor på kroppen hunden klør seg mest?
* Tidligere diagnose og behandling?
* Har dyreeier selv mistanke til noe bestemt?
* Osv.

Selv om det brukes mye tid til denne viktige samtalen, vil det ofte være nødvendig med spesielle allergiundersøkelser i tillegg.

Eliminasjon

Et annet hjelpemiddel er eliminasjon. Det vil si at ting som mistenkes å fremkalle plagene fjernes. Dette dreier seg i hovedsak om forstoffer og består i å fore hunden med forstoffer som er lite allergifremkallende. Hvis hunden blir bedre, kan det tyde på at den reagerer på noen av de forstoffene som er fjernet. En blodprøve kan gi svar på hvilke forstoffer hunden reagerer på. Hvis veterinæren har kommet fram til at allergi er en sannsynlig årsak til hundens plager, vil eliminasjon av forstoffer være en test som gjerne utføres før blodprøve/ hudtest tas.

Hudtest

En hudtest går ut på å undersøke om det er allergi-anti-stoffer i huden. I praksis sprøytes små mengder allergifremkallende stoffer inn i huden. Vanligvis benyttes innsiden av låret eller brystsiden på hunden. Etter 15 - 20 minutter leser man av eventuelle hudreaksjoner. Ofte skjer det ingen ting på de stedene det er sprøytet inn allergifremkallende stoffer, men noen ganger utvikles en rødaktig vable i huden på ett eller flere av stedene man har injisert. En slik reaksjon i huden betyr at hunden har allergi-antistoffer mot det som veterinæren har testet for. Allergimedisiner må ikke brukes de siste ukene før en slik hudtest.

Blodprøve

I blodprøven som veterinæren tar, foretas det undersøkelser for å se om man kan finne allergi-antistoffer i blodet. Denne undersøkelsen kan foretas selv om hunden får medisiner. Det er viktig å være klar over at både hudprøven og svarene på blodprøven bare er hjelpemidler for veterinæren i diagnostikken. Disse svarene må sammenholdes med de opplysninger som samtalen med veterinæren gir, de kliniske symptomer og utelukkelse av andre hudsykdommer med tilsvarende kliniske symptomer og utelukkelse av andre hudsykdommer med tilsvarende kliniske symptomer. Positive svar vil derfor være til stor hjelp, mens negative svar ikke utelukker allergi!

Behandling

Ved forallergi er det viktig at hunden ikke spiser noe den ikke tåler. I samråd med din veterinær utarbeides en forliste som må følges nøye.

Medisiner

Det viktigste ved enhver behandling av allergi, er å holde hunden unne det som den ikke tåler. Dette lar seg praktisere ved forallergi. Ved allergi overfor f.eks.

husstøv, midd og pollen, lar det seg vanskelig gjennomføre. Behandling med medisiner vil da være aktuelt.

De medisiner som benyttes virker lindrende. Hva slags medisin det kan bli aktuelt å bruke, er avhengig av hvor mye hunden er plaget og om allergien gir plager hele året eller bare i pollensesongen. Veterinæren vil ta stilling til valg av medisiner etter at de nevnte forhold er klarlagt.

Det er viktig å følge veterinærens råd med hensyn til bruken av medisiner. Det er også viktig å gå til kontroll hos din veterinær for å undersøke om behandlingen virker tilfredsstillende.

Annen behandling

Ved store allergiplager og hos dyr som ikke tåler medisiner, kan det være aktuelt å bruke immunterapi. Det vil si at man sprøyter hunden med større og større mengde av de allergener som den reagerer på. Hundens immunsystem vil etter en stund bli mere tolerant ovenfor disse allergenene.

12 bønner fra en hund

1. Mitt liv varer bare 10-12 år. Enhver adskillelse fra deg betyr sorg for meg.
2. Gi meg tid til å forstå hva du forlanger av meg. Gi meg litt ros når jeg gjør som du sier.
3. Gjør meg tillitsfull - det er hele mitt liv.
4. Vær ikke sint på meg lenge av gangen. Lukk meg ikke inne som straff.
5. Du har ditt arbeide, dine fornøyelser, dine venner. Jeg har bare deg.
6. Tal med meg - selv om jeg ikke forstår dine ord så forstår jeg når din tale gjelder meg.
7. Når du blir irritert på meg fordi du selv har det travelt, så tenk på at jeg kanskje har vondt i magen, kanskje lå jeg for lenge i solen. Kanskje er jeg bare trøtt og lei av den grunn.
8. Før du slår, så tenk at mine kjever med letthet kan knuse din hånd, men jeg gjør ikke bruk av min makt.
9. Om du tar meg med på utstilling, vær glad i meg uansett hva dommeren sier. Kanskje liker han ikke deg heller, men for meg er du den beste på jord.
10. Vær alltid hos meg når jeg har det vondt. Alt blir lettere for meg fordi jeg har deg.
11. Ta deg av meg når jeg blir gammel. Hjelp meg å finne hvile når livet ikke lenger gir meg glede.
12. Vit at jeg aldri glemmer hvordan du er mot meg.

Kilde: ukjent (sakset fra Hundesport nr. 3/99 - innsendt av Sigrid Edvardsen)

STJØRDAL DYREKLINIKK

Tlf.: 74 82 20 02

Ring for time

Man. og tor.	08.00-18.00
Tir., ons. og fre.	08.00-16.00

Øyeblikkelig hjelp
Hund, katt og
andre selskapsdyr

- Øyelysing
- Poliklinikk
- Røntgen / ID
- Ultralyd
- Kirurgi
- Ultralyd tannrenseapp.
- Laboratorium
- EKG hjerteundersøkelser

Veterinærer:
Hege Jøntvedt Engum
og
Per Jørgen Engum

Sandgata 1 (ved Bunnpris), 7500 STJØRDAL

SPAR supermarked

STATOIL
Statoil Service Selbu

Spar: Man - Ons 09-18
Tors - Fre 09-20
Lør 09-18

Statoil: Åpent til 22.00

* Dagligvarer
* Smørehall m/dekkservice
* Nytt selvvaskeanlegg
* Gass og Gassovner
* Videoutleie
* Rikstoto - Tipping
* Medisinutsalg

Det du trenger - når du trenger det!

B.Langseth A.S.
VARESENTER - BENSINSTASJON
7580 Selbu - Tlf. 73 81 01 70 - 73 81 01 80

MAXBO

Gjør det enklere for deg

Maxbo Selbu

Tlf.: 7381 0440 - Telefax: 7381 0449

VIKING RENINGSTJENESTE

ESSO

JOBU - FOR SKOGENS YRKE

Sørflakne Bensin og Service A/S

7580 Selbu

Tlf.: 73 81 73 50 Fax: 73 81 73 93

Autorisert bilverksted - Bensin - Olje
Gummiforhandler

SMARKED

Dalførets mest assorterte

VAREUTVALG

Selbu Samvirkelag

Kontor 7381 6000
Telefax 7381 7814

FORBRUKER SAMVIRKET

SELBU

SPORT & FRITID

Telefon: 7381 9966

Roligere lufteturer - bedre kontakt

- Sakset fra boka "Innkalling er så mycket mera" av Memea Mohlin - Del 12.

Det er ofte trafikert i lysløypa i femtiden. Det er på den tiden de fleste kommer hjem fra jobb og hiver seg iveg for å lufte hunden. Det er morsomt å se hunder omgåes med hverandre. De fleste hundeeiere har funnet ut at selv hunder trenger å omgåes med sin egen art. Så derfor oppsøker de hverandre. Hundene løper omkring og leker med hverandre og eierne er sosiale med andre hundeeiere.

Fryd og glede, altså, men er det virkelig det?

Hundeeieren har hverken hatt tid eller mulighet til å vært sammen med hunden sin i løpet av dagen. Når så anledningen byr seg blir den ikke ivaretatt. I stedet er hun sammen med andre hundeeiere. På den måten blir hun selvfølgelig ikke mere interessant i hundens øyne. I løpet av lufteturen løper hundene både hit og dit. Det er vanskelig å få til noen egentlig kontakt mellom hunden og dens eier. Hunden finnes et eller annet sted mellom alle de andre hundene. Lystre og komme på førerens innkalling gjør den ikke, men forsvinne gjør den heller ikke ettersom den beveger seg sammen de andre hundene. Vanligvis bråker det så mye av hele gjengen at skogens innbyggere rekker å komme seg unna. Men det finnes sikkert flere hundeeiere som har fått erfare hvordan hunder oppfører seg når de jager i flokk.

På denne måten får du ingen kontakt med hunden din. Selvfølgelig trenger hunden å få treffe andre hunder, men det rekker lenge med et par ganger i uken. Den morsomste lekekammeraten, som bør være den viktigste for hunden, er deg selv. Hva dere gjør er ikke så viktig, men la hunden få oppleve at du er en morsom figur som har en hel del spennende saker på gang.

Gi hunden en sjanse!

Når hunden begynner å vise tendenser til å ikke komme når føreren roper, er den spontane reaksjonen hos mange hundeeiere å øke kravene. Men ingen førere i verden kommer noensinne til å bli mer interessant bare ved å stille flere krav. Begynn med å gi hunden en ærlig sjanse. Hvor mye av tiden din får hunden? De aller fleste hunderaser (noenlunde sundt skapt) trenger minst to timer med bevegelse pr. dag, fordelt på flere lufteturer. I tillegg skader det ikke med en hel del hjernegymnastikk i form av ulike oppgaver som hunden skal løse. Hvor morsom er du egentlig under lufteturen? Kan du oppføre deg anderledes slik at hundens interesse for deg som person øker? Kan det være slik at hunden din har massevis av energi igjen etter turen? Kan du forandre lufteturene slik at hunden blir litt trøttere (mer tilfreds) av dem?

Hundens eget valg

Dersom hunden skulle gi seg iveg på luftetur alene, ville den antagelig ikke rusle en runde i lysløypa for så å gå hjem igjen. Hunder går ikke en tur på tyve minutter eller tre kilometer, de går fra ett eventyr til det neste. Fra en luktmarkering fra en annen hund til et kryssende spor fra et rådyr, for så å bli avbrutt av et møte med en fremmed hund osv. Det er ikke så vanskelig å forstå det hele dersom man tenker på hvordan et villt dyr skulle ha gjort. En vill hund/ulv begir seg ikke ut i skogen for å strekke på bena. De drar avgårde i den hensikt å jakte seg middag.

Jo flere eventyr du kan finne på i skogen, desto mer opplevelsesrik blir turene deres, og hunden får mindre mulighet til å søke seg bort fra deg, ut på egne eventyr.

I kapitlet om valpetrening anbefales du å gå med valpen fra en spennende sten, der du finner på noe interessant for valpen, til neste. Fortsett gjerne på denne måten, men ettersom valpen blir større og mer bevegelig kan du la strekningen mellom de spennende situasjonene bli stadig lengre.

Forny deg

Å gå rundt i den samme lysløypa dag etter dag blir mildest talt ensformig. Ikke bare for deg, men også for hunden. Går du vanligvis på samme stien vet hunden hvor den har deg og kan trygt ta avstikkere ut i skogen uten å risikere å miste deg. Selv om den ikke forlater stien rekker den å løpe et godt stykke i forvegen for å se om den kan finne noe spennende. Finner den ikke noe er det bare å vende tilbake på stien for å finne igjen deg eller bare stoppe opp og vente på deg. Går du samme turen ofte vet hunden hvor dere bruker å bytte over til en annen sti. Hunden trenger ikke å vente på deg for å få beskjed. Til slutt oppfatter hunden seg selv som stifinner og ikke at det er du som bestemmer vegvalget.

Har du lært hunden hva "Nei!" betyr kan du selvfølgelig si det ordet om og om igjen når hunden løper for langt fram på stien, tar for store utslag i skogen osv. Men da er risikoen stor for at hunden opplever deg som masete og kjedelig.

Ikke slit ut "Nei-et", men varier heller lufteturene dine ved å følge ulike stier. Eller ennu bedre, forlat stien og gå på kryss og tvers gjennom skogen. Selv tar jeg ofte bilen ut til skogen, også til ukjente skoger. I disse tilfellene bruker jeg motorduren fra vegen som kompass slik at jeg ikke går meg bort. Hos den lokale orienteringsklubben kan du få tak i gode og detaljerte kart over de skogene som finnes i nærheten av deg.

Her går vi!

Rop heller ikke på den voksne hunden når du forandrer retning! Det er hunden som skal holde rede på deg ute i skogen, ikke det motsatte. Risikoen for at hunden skal miste deg er minimal. Vil hunden finne deg så gjør den det.

Gjem deg for hunden

Jeg vet at nesten halvparten av dem som leser denne boken stønner når de ser overskriften "Gjem deg for hunden". Det går an å kate-gorisere de fleste hunder i to grupper: de hunder som gjemmeteknikken fungerer på og de som gir blaffen i om føreren gjemmer seg.

Det jeg mener er at du, uten å gjøre hunden oppmerksom på det, skal smyge deg iveg og forsøke å gjemme deg for hunden. Gjemmestedet kan være bak en sten, opp på en stor sten, under en gran, opp i et tre osv. Din fantasi setter begrensningene. En del hunder får panikk når de oppdager at føreren ikke lenger er der. De løper som forvirrede høns fram og tilbake. En del blir så opprørte at de glemmer at de har en nese som de kan bruke. Å gjemme seg for denne typen hunder bruker å være svært taknemlig. Når de endelig har funnet igjen føreren sin er de svært nøye med å følge med bakover for å unngå å miste henne igjen. Det kan til og med bli en sport å forsøke å rekke å gjemme seg uten at hunden merker det.

Men en del hunder er betydelig tregere eller tryggere av natur. De oppdager ikke straks at matmor eller matfar har forsvunnet, og når de omsider oppdager det setter de bare nesen i bakken og baksporer seg selv til de finner igjen førerens spor, og deretter følger de det til de finner vedkommende. For

den hunden er det ikke ekkelt i det hele tatt om føreren forsvinner ettersom den synes at det er så lett å finne henne igjen.

Det du kan gjøre er selvfølgelig å gi hunden en stor vellkomst når den endelig finner deg, og/eller finne på en morsom oppgave som hunden kan løse på den plassen du gjemte deg. For øvrig er det bare å akseptere hundens natur og prøve å finne på noe annet som hunden er interessert i.

Men kom nå da!

Føreren kaller inn hunden som ikke riktig finner anledning eller lyst til å komme med en gang. Med andre ord så er hunden dårlig motivert for å oppsøke føreren. Det er menneskelig, men ikke så lurt i denne forbindelsen å rope irritert: "Men kom nå da!" Enda mindre lurt er det å gneldre til hunden som nærmer seg føreren i "slow motion". Hunden gjør faktisk rett (om enn i feil tempo) når den kommer. Står du å skjeller og smeller til den blir det ikke noe morsommere å komme til deg. Er hunden på veg til deg så sørg for at du gir den en rolig velkomst. Det hjelper kanskje ikke til å få opp tempoet denne gangen, men det hjelper på sikt. Går du og furter til tross for at hunden faktisk er på veg mot deg, lærer den seg ikke å komme mer frimodig ved de påfølgende tilfellene.

Skryt ar hunden som nærmer seg deg selv om det trengtes litt overtalelse for at den skulle komme.

Ikke snyt hunden for det som er morsomt

Ikke lur hunden din, risikoen er stor for at hunden lærer seg å gjennomskue skuespillet ditt! Jeg ser ofte at hundeeierne gjør seg interessante når de roper inn hunden sin. De løper iveg og gjemmer seg bak noe, de hopper og tjoer, vifter med en ball osv., men når hunden lar seg lure og kommer fram til føreren, så slutter denne straks med leken. I stedet sier han helt kort "Bra" til hunden og lar den i beste fall løpe videre, eller i værste koppler opp den. Det at hunden etter hvert gjennomskuer førerens spill og slutter å komme, betyr egentlig bare at den tenker litt mer enn dens eier gjør. Hunden har lært seg et det ikke er noen god ide å la seg lure av føreren. At resultatet av all tjoingen og hoppingen bare blir enda en "gulerot", dvs. til nød en godbit.

Innkallingen får omvendt betydning

Følgende er komisk, men dessverre også veldig vanlig og irriterende. Når føreren roper på hunden sin stopper hunden straks for å se hva det var som fikk føreren til å rope. Med spent kroppsholdning speider hunden omkring seg for å få øye på haren/hunden eller hva det nå var som føreren oppdaget. Førerens innkalling blir i stedet et alarmsignal for hunden om at noe spennende er på gang.

At hunden reagerer slik kommer først og fremst av to ting. Enten på at føreren har kalt inn hunden for ofte når årsaken er nettopp andre hunder, vilt osv. Dersom føreren kaller inn hunden oftere uten at det finnes noen annen anledning enn aktivisering, lek, kos osv. taper innkallingen den omvendte betydningen.

Den andre årsaken er at føreren roper på hunden med ett tonefall når meningen er aktivisering, men et annet når haren er i nærheten.

(forts.)

Pass på hundens tenner

- Sakset fra HUNDESPORT 5/94, av Laila Dysjeland -

Har din hund problemer med dårlig ånde, tannsten, blødende tannkjøtt og dårlige tenner? Reklamen anbefaler daglig tannpuss, fluorskylling og bruk av tanntråd - men det er et budskap som er rettet til oss tobente. Hva gjør vi så med våre firbente venner? Deres tenner trenger nemlig også stell og renhold for å holdes hvite og sterke gjennom hele hundens liv.

Dessverre er munnhygiene hos hunder ofte et forsømt kapittel. Tannstensdannelse er gjerne årsaken til at hunden får betent tannkjøtt.

Du kan se det som et gulbrunt, hardt belegg som legger seg på tennene. Hvis belegget ikke fjernes, blir tannkjøttet rødt, irritert og betent. Hunden får dårlig ånde og i verste fall trekker tannkjøttet seg til-bake, tannrøttene blottes og tennene løsner og må trekkes, eller de faller rett og slett ut av seg selv.

Ubehandlet tannkjøttbetennelse påvirker hundens allmenntilstand. Den kan miste humøret og vil også være mer motta-gelig for andre infeksjonssykdommer.

På samme måte som hos oss mennesker blir hundens tenner jevnlig utsatt for bakterieangrep. Når den spiser vil matrester bli liggende igjen i kriker og kroker mellom tennene og forårsake bakteriedannelse.

Bakteriene danner et mykt gulhvitt belegg som legger seg på tennene og inn under tankjøttet. Belegget kalles for plakk. Hunden selv fjerner plakk ved tygging og bevegelser med tungen. I tillegg inneholder spyttet og vevsvæsken i tannkjøttet stoffer som hemmer bakterievekst.

I munnhulen finnes det med andre ord et miljø som naturlig er ment å forhindre plakkdannelse.

Men hos mange av våre foredlede raser ser det ut til at dette naturlige miljøet ikke bestandig fungerer som det skal. Årsakene til det er nok flere. Bruk av oppbløtt tørrfor gir ikke den tyggemor-sjon som trengs for å motvirke plakk.

Sukkerholdige godbiter og annet snadder mellom måltidene gjør at den selvrensende mikroprosessen rett og slett blir overbelastet.

Vi har også endel raser med uregelmessige og små tenner, som i tillegg til de små rasene, viser seg å være spesielt utsatt for tannstensdannelse og betennelser i tannkjøttet.

Men også store hunder med normalt sterke tenner kan få problemer, frem for alt når de blir eldre. Derfor bør du sjekke din hunds tenner og tannkjøtt jevnlig uan-sett hvilken rase du har.

For hvis dette gulhvite myke bakteriebelegget plakk ikke blir fjernet, vil det etter en stund mineraliseres og blir til et hardt gulbrunt belegg - tannsten.

Tannstenen legger seg på den synlige tannoverflaten, men kan også følge tannen inn under tannkjøttet. Tannsten har en ru og ujevn overflate som er et drømmested for bakterier. Når tannstenen først er dannet har mikromiljøet i munnhulen få mulig-heter til å hemme bakterievekst.

Inn under tannkjøttet er det et paradis

for en type bakterier som trives i et oksygenfritt miljø, såkalte anaerobe bakterier. Her får de nå fritt spillerom og forårsaker mye ugreie. Det danner seg små lommer fulle av puss under tannkjøttet og kjevebenet som er festet for tennene "spises" opp. Tannkjøttet trekker seg tilbake, tannrøttene blottes og tennene løsner.

For å fortsette skrekkbildet kan vi fortelle at en hund som mister sine tenner, får store problemer med å få i seg mat. Til og med grøt og annet flytende føde byr på vanskeligheter. Tungen, som er en muskel, vil nemlig vokse når den ikke lenger møter motstand fra tanngarden. Den kan faktisk bli så stor at hunden ikke får lukket munnen og får dermed problemer med å svelge maten.

Men før tilstanden er blitt så alvorlig er det mye du selv kan gjøre for å hindre eller å stoppe prosessen.

Her er forebyggende behandling alfa og omega. Sørger du for at tennene er rene vil det ikke dannes tannsten.

Plakk fjernes enkelt ved jevnlig å pusse hundens tenner. Bruk en tannbørste bergenet for barn. Det finnes også spesielle tannbørster for hunder som kan kjøpes i utstyrsforretninger. En smart sak i så måte er en gummihylse med bust rundt hele som du kan træ inn på fingeren. Med en slik skulle det ikke være noe problem å pusse over alt, i alle fall hvis du har en hund av noenlunde størrelse. For de aller minste kan en tannbørste beregnet for katt være passende.

Bruk ikke vanlig tannpasta, den er altfor parfymert og dessuten inneholder den såpe som gir den skummende effekten, noe hunden garantert ikke vil sette pris på. Det finnes tannpasta for hunder å få kjøpt. Dessuten kan du like gjerne bruke lettsaltet, kokt avkjølt vann tilsatt en spiseskje fluor pr. glass, eller 3% vannstoffoppløsning (hydrogenperoksyd 3%).

Puss tennene som du pusser dine egne, fra tannhalsen og ned mot tannspissen. Det er viktig at du pusser grundig, også på innsiden av tennene og ikke glem de bakerste jekslene.

Et alternativ til tannbørste er å gni over tennene med en bommullsdott fuktet med ovennevnte preparat. Ikke like effektfullt, men bedre enn ingenting.

Tar du deg tid til denne behandlingen et par ganger i uken, vil din hund neppe få problemer med tannsten og tannkjøttbetennelse.

Hvis tannsten først har oppstått, nytter det lite å pusse tenner, da må det hardere skyts til. Tannstenen må skrapes vekk, eller fjernes ved hjelp av et ultralydapparat hos veterinæren. Å skrape vekk tannsten krever egnet redskap. Spesielle tannstenskraper er å få kjøpt, prøv i en velassortert utstyrsforretning, apotek, eller kanskje har tannlegen din en å avse.

Når du fjerner tannsten er det viktig at du gjør en grundig jobb. Det kan være ganske tidkrevende hvis hunden har fått gå lenge uten at noe er gjort.

Skrap fra tannhalsen og ned mot tannspissen, pass på alle kriker og kroker, også tennenes innside.

Sjekk om det er dannet tannsten inn under tannkjøttet, i så fall må du skrape det vekk.

Behandlingen kan være ubehagelig for hunden, spesielt hvis det er mye tannsten som skal fjernes.

Dersom tannkjøttet blør litt spiller det ingen rolle, men føler du deg usikker på om hunden din lar seg kontrollere i en slik situasjon, bør du overlate behandlingen til en veterinær. Hunden vil da få noe beroligende slik at den ligger stille.

Hvis hunden først har fått en kraftig betennelse i tannkjøttet, det har begynt å trekke seg tilbake og tenner har løsnet, må du oppsøke veterinær så snart som mulig. Det er lite du selv kan gjøre når utviklingen har gått så langt.

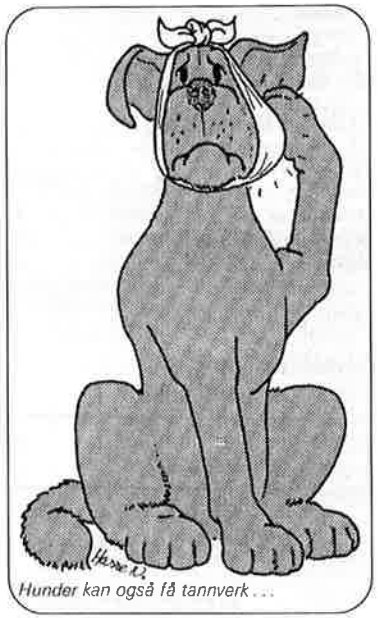

Hunder kan også få tannverk . . .

Etter all sannsynlighet vil veterinæren rense opp, trekke de løse tennene, evt. også medisinere, og så er det opp til deg å holde det hele i sjakk ved å rengjøre tennene ofte, helst daglig.

Men som sagt, ved forebyggende behandling unngår du problemene. Gi gjerne hunden noe hardt å tygge på, en tørrfiskbit eller en okseknoke. Litt tørt for som avveksling gir god tyggemorsjon, men pass da på alltid å la hunden ha tilgang til friskt vann.

Unngå sukkerholdige godsaker. Vanligvis får ikke hunder hull i tennene, til det er deres levealder for kort, men mye sukker øker sjansen for karies-angrep betraktelig.

Venn hunden tidlig til bruk av tannbørste. Den vil sikkert protestere, men opptrer du rolig og bestemt skal en veloppdragen hund akseptere behandlingen. Ta munnhygienen på alvor, så sparer du din venn for mye ubehag.

POLARIS®
Importør for Norge: KELLOX Tel: 64 94 50 00
Se den hos oss:

Gode tilbud på snøscooter, ATV og utstyr.
Stikk innom for en uforpliktende prat.

MOTOR & FRITID

7580 Selbu

Telefon/telefax: 73 81 76 44. Mobil: 946 55 123

Konsulentoppdrag
Produksjon
Opplæring
Internett
Salg

SelbuNett

www.selbunett.no

Selbu DataSats / Selbu IT-senter
Tlf. 73 81 75 47 - mobil 926 03 856 - faks 73 81 77 85

Terminliste, trøndelag

t.o.m. mai 2000. Utstillinger, lydighet, agility

Nærmere opplysninger, redaktør i NeaHund, Wenche R. Krogstad

12.-13.-02.	Trondheim	Grupper: 1 (Unnt. border collie, austr. kelpie,schäferh.), 2, 3, 5: lapphunder, pod.ibicenco, pol. spissh. (unnt. sib.husk), jap.spissh.raser, basenji, ch.chow, isl.fåreh., keehond, n.lundehund, n.buhund, faraoh., etnah., pod.portugues, mex.nakenh., leinsp., pomeran., r.u.r. 6/4: bassetrasene, viltsp.hunder, pet.bleu de gasc., pet. griff. bl.d.gasc., blodhund, dalmatiner, rhod.ridgeback, r.u.r. 7: r.u.r. 8: spaniels, r.u.r. 9, 10.
19.-20.02.	Trondheim	Gruppe: 1: Schäferhunder, + LYDIGHET
11.03.	Steinkjer	Gruppe: 5: Jagende spisshunder
02.04.	Trondheim	LYDIGHET
15.04.	Rissahallen	Grupper: 1: (Unnt. bord.collie, aust.kelpie, schäferh.), 2: (unnt. boxer, gr.danois), 3: (unnt. dvergterrier), 5: pol.spissh.raser, lapphunder, pod.ibic., jap.spissh. raser, basenji, ch.chow, isl.fåreh., keesh., n.lundeh., n.buhund, västg.spets, faraoh., etnah., pod.port., r.u.r., 6/4: dachsh., viltsp.h., blodh., dalmat., rhod. ridgeb., r.u.r., 7: weimaraner, r.u.r., 8: spaniels, r.u.r., 9: tib.terr., fr.bulldog, r.u.r., 10.
29.04.	Ørlandet	Gruppe: 8: retrievere
29.04.	Klett samf.hus	Gruppe: 5: jagende spisshunder
29.04.	Fannrem	Gruppe: 5: finsk sp., norb.spets, 6/4: nord.støvere, istarski str.h./korth.støv., beagle, drever, luz.støv., schweiz.støv. 7: breton, eng.sett., gord.sett., irsk sett., münsterl., pointer, vorstheh.,
30.04.	Verdal	Gruppe: 8: retrievere
13.-14.05.	Trondheim	Gruppe: 1: schäferhunder + LYDIGHET
13.-14.05.	Trondheim	Grupper: 1: (Unnt. bord.collie, austr.kelp.), 2, 3: (unnt. dvergterr.) 5: lapphunder, pod.ib., jap.spissh.raser, basenji, ch.chow, isl.fåreh., keesh., n.lundeh., n.buh., västg.sp., faraoh., etnah., pod.port., r.u.r. 6/4: viltsp.h., blodh., dalmat., rhod.ridg., r.u.r. 7: weimar., 8: spaniels, r.u.r. 9: puddel, tib.terr., fr.bulld., r.u.r. 10, + LYDIGHET
14.05.	Trondheim	Grupper: 5: pod.ibicenco, faraoh., etnah., pod.port., 10.
14.05.	Stjørdal	Grupper: 6/4: nord.støvere, istaski str.h./korth.støv., beagle, drever, luzern.st., schweiz.st. 7: breton, eng.-gord.-irsk setter, münsterl., pointer, vorstehh.
20.05.	Levanger	LYDIGHET
27.05.	Trondheim	Gruppe: 6/4: dachshunder
27.05.	Leangen	Gruppe: 6/4: nord.støv., istarski str.h./korth.st. beagle, drever, luzernst., schweiz.st.
27.05.	Trondheim	Gruppe: 7: bret., eng.-gord.-irsk sett., münsterl., point., vorsteh.
27.-28.05.	Trondheim	Gruppe: 1: collie, + LYDIGHET
28.05.	Støren	Grupper: 6/4: dachsh. 7: münsterl., vorsth., breton, eng.-gord sett. pointer.

Påmeldingsfrist for utstillinger/prøver er vanligvis minst 1 mndr. før.

Resultatbørs

Utstilling

Norsk Retrieverkl. avd. Tr.heim og Omegn, 02.10.-99 (uoff.)

Snorre Gode av Sverresborg (*Bonnie*) (labrador) — Sigrid Edvardsen
1AK - HP - 3BHK

Gromgutten av Sverresborg (*Grom*) (labrador) — Sigrid Edvardsen
4JK (4. beste junior)

Trondheim Trekk- og Bruksh.kl., 16.-17.10.-99

Icikarma's Egon Eberhart (*Emil*) (landseer) — Maria Rokseth
1JK - 1JKK - HP - 1VK - CERT - 1BHK - BIR

Draugens Netto (*Mira*) (hollandsk gjeterhund) — Elin Setseng
1AUK - 1AUKK - HP - 1VK - CERT - 1BTK - BIR

NUCh Insetlia's Black Bear (*Bamse*) (Irsk ulvehund) — Ingeborg Borseth
CK - 1CHK - 2BHK

Orkdal Hundeklubb, 13.-14.11.-99

Draugens Netto (*Mira*) — Elin Setseng
1AUK - 1AUKK - HP - 1VK

NUCh Insetlia's Black Bear (*Bamse*) — Ingeborg Borseth
CK - 1CHK - 1BHK - BIR - 3BIG

Icikarma's Egon Eberhart (*Emil*) — Maria Rokseth
1JK - 1JKK - HP - 1VK - CERT - 1BHK (?)

NKK, Norsk Vinnerutst. Hamar, 19.-20.-21.11.-99

Icikarma's Egon Eberhart (*Emil*) — Maria Rokseth
1JK - 1JKK - HP - 1VK - CERT - 2BHK

NUCh Insetlia's Black Bear (*Bamse*) — Ingeborg Borseth
1CHK

Appellmerkeprøven i juni -99:

Fem ekvipasjer besto prøven (ikke fire som nevnt i forrige NeaHund). Den femte var:
Karin Hogstad fra Tydal m/Rip (hovawart)

Red. beklager forglemmelsen og GRATULERER med fin prestasjon!

Klubbmateriell

Overtrekksdress m/klubbmerke på ryggen, vindtett m/frottèfor, todelt, str. S, M, L, XL farge: burgunder/grønn/marineblå, ensf. bukse	kr. 600,-
Collegegenser m/klubbmerke foran, farge: mørk rød, str. M, L, XL	kr. 75,-
Klubbmerke, stoff	kr. 20,-
Klubbmerke, klister	kr. 10,-
Flatvevd vebb-bånd (*til seletøy/halsbånd*) farge: svart, pr. meter	kr. 15,-

Vi forhandler hundeutstyr og

HUNDEFÔR
LONE STAR®
HUBBARD

BlomsterBua
7580 Selbu

Wenche

B

POSITIVE fritidstiltak fortjener støtte . . .

Vi gjør det med glede . . . .

SELBU SPAREBANK